

Spis treści

Przedmowa	7
Wstęp	9
Mit a rzeczywistość	15
Wysublimowanie idei narodowej w czasie zaborów	15
Wyzwolenie – wielkie otwarcie	18
Mit motorem działań	19
Styl dworski	21
Miasto-ogród	23
Małomiasteczkowość	24
Rzeczywistość XIX-wiecznego miasta	33
Fatum pierzei	35
Akademizm	48
Zasada harmonii	52
„Mieszkanie i Miasto”	55
Społeczny rodowód Rady Miejskiej	55
Finanse a infrastruktura	56
Walka o wpływy	59
Planowanie miejskie	60
Charakter miasta „środka”	67
Kooperatywy	68
Przestrzeń mieszkalna Romana Felińskiego	70
Elitaryzm wzorców	78
„Szkoła warszawska”	81
Modernizowanie akademizmu	81
Neopozytywizm warszawski a neoromantyzm krakowski	89
Wydział Architektury Politechniki Warszawskiej	100
Siła przyciągania	103
„Szara cegła”	104
Indywidualizm i zaangażowanie	126

„Nowa sztuka”	145
Od futuryzmu do produktywizmu	145
Zderzenie z rzeczywistością	154
Warszawska Spółdzielnia Mieszkaniowa	158
Rozumowanie a odczywanie	163
Maksymalizm ideowy	168
Praktyka współpracy	170
„Warszawa Funkcjonalna”	173
Zdynamizowanie przestrzeni	179
Architektura luksusowa	179
Dynamika	184
Narracja	189
Parter	193
Miasto a władza	199
Kamienica	199
Wieżowiec	205
Kompozycja czy komunikacja	213
Sojusz urbanistów z władzą	217
Oblicza monumentalizmu	222
Standaryzacja	231
Architektura nowego humanizmu	233
Czas natury	233
Potrzeba autentyzmu	237
Przenikanie się światów i kultur	240
Nowy kod znaczeniowy	244
Metajęzyk w poezji i architekturze	251
Względność czasu i kultur	256
Podsumowanie	259
Pluralizm	259
Naturalizm	261
Indywidualna synteza	267
Architektura w czasie zagrożenia	271
Forma otwarta – manifest wolności	275
Kulturalizm	278
Zakończenie	283
Przypisy bibliograficzne	285
Spis i źródła ilustracji	291
Bibliografia	301
Streszczenie (Summary)	305

